

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ՇԻՐԱԿԻ ՄԱՐԶԻ ՀՈՎՏԱՇԵՆԻ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐ

23.12.2016 թ.

Հեռ. (094) 82-16-08

№ 025

Հայաստանի հանրապետության Շիրակի

մարզպետ՝ պարոն Հ. Սիմոնյանին

Հարգելի պարոն Սիմոնյան

Կից ներկայացվում է Հովտաշեն համայնքի ավագանու որոշումը 2016 – 2020

թվականների զարգացման հնգամյա ծրագրի վերաբերյալ:

Առղիք՝ 34 թերթ

Հովտաշեն համայնքի դեկավար Ա. Փիլոսյան

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ ՇԻՐԱԿԻ ՄԱՐԶԻ ՀՈՎՏԱՇԵՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԱՎԱԳԱՆԻ

Հայաստանի Հանրապետության Շիրակի մարզ Հովտաշեն Համայնք

ՈՐՈՇՈՒՄ N 11

«21» դեկտեմբերի 2016 թվականի N 11-Ն

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՇԻՐԱԿԻ ՄԱՐԶԻ ՀՈՎՏԱՇԵՆԻ ԳՅՈՒՂԱԿԱՆ
ՀԱՄԱՅՆՔԻ 2016 -2020 ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀՆԳԱՄՅԱ ԾՐԱԳՐԸ
ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Ղեկավարվելով «Տեղական ինքնակառավարման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի և հիմք ընդունելով համայնքի ղեկավարի առաջարկությունը, Հայաստանի Հանրապետության Շիրակի մարզի Հովտաշենի գյուղական համայնքի ավագանին

Որոշում է՝

Կազմել Հովտաշեն համայնքի 2016 -2020 թվականների «Զարգացման հնգամյա ծրագիր»

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԱՎԱԳԱՆՈՒ ԱՆԴԱՄՆԵՐ

		Կողմ՝ 5	Ճեղուածական՝ 0	դեմ՝ 0
1.Անդրանիկ	Մելքոնյան	կողմ		
2.Վահագն	Խաչատրյան	կողմ		
3.Արմեն	Կարապետյան	կողմ		
4.Կնյազ	Զատիկյան	կողմ		
5.Հովտեփ	Հովհաննիսյան	կողմ		

ՀՈՎՏԱՇԵՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՆ

ԽԵԶՐԱՆ ՓԻԼՈՍՈՎԱՆ

«21» դեկտեմբերի 2016 թ.

գյուղ Հովտաշեն

giz

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ՇԻՐԱԿԻ ՄԱՐԶ**

**ՀՈՎՏԱՇԵՆ ՀԱՍԱՅՆՔԻ
2016-2020 ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻ**

**ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ
ՀՆԳԱՄՅԱ ԾՐԱԳԻՐ**

Ներկայացվել է՝ համայնքի ղեկավար Ա. Փիլոսյանի կողմից

Հաստատվել է՝ համայնքիավագանու 21.12.2016
թիվ 11 որոշմամբ

ՀՈՎՏԱՇԵՆ 2016թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ.....	3
1. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԳՐԱՎԻՃԱԿԻ ԲՈՒԹԱԳՐՈՒ, ՎԵՐԼՈՒԹՅՈՒՆԵՎԳՆԱՀԱՏՈՒՄ	6
2. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՏԵՍԼԱԿԱՆԻ, ՈԱԶՄԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՀԶՀԾ-Ի ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԻ ՍԱՀՄԱՆՈՒՄ	19
3. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՏԱՐԱԾՔՈՒՄՆԱԽԱՏԵՍՎՈՂ (ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՂ) ՀԱԼՐԱՊԵՏԱԿԱՆԵՎՍԱՐՁԻՆ,	
ՄԻՋԱՍԱՅԻՔՆԵՐԻՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆԵՎԱՅԼԾՐԱԳԵՐԻՈՒՄԻՋՈՑԱՈՒՈՒՄՆԵՐԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ.....	ՕՇԻԲԱ! ԶԱԿԼԱԴԿԱ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ
4. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆԱԿԱՆԱՎԻՃԱԿԻՎԵՐԼՈՒԾՈՒՄ, ԳՆԱՀԱՏՈՒՄԵՎԿԱՆԻԱՏԵՍՈՒՄ.....	21
5.	
ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՈՐՏԱՅԵՒԾՐԱԳՐԵՐԻՑԱՆԿԻԿԱԶՈՒՄԵՎԱՈԱԶԵՐԹՈՒԹՅՈՒՆ ԵՐԻՍԱՀՄԱՆՈՒՄ,	
ՖԻՆԱՆՍԱՊԵՏԱԿԱՆՎԱՐԴՈՎԱԳՐԵՐԻՉԵՎԱԿԵՐՊՈՒՄԵՎԱՍՓՈՓՈՒՄ, ԼՐԱՑՈՒՑԻՉՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆԻՋՈՑԱՅԹԱՅԱՆՀԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆԵՐԿ ԱՅԱՑՈՒՄ.....	26
6. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՍԵՓԻԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՄԱՐՎՈՂԳՈՒՅՔԻ (ՇԵՆՔԵՐԻ, ՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ, ՀՈՂԱՄԱՍԵՐԻԵՎԱՅԼՆ) ԿԱՌԱՎԱՐԱՆ (ՕՏԱՐՄԱՆ, ՎԱՐՁԱԿԱԼՈՒԹՅԱՆՏՐԱՄԱՆՐԱՄ) ՀՆԳԱՄԱ ԾՐԱԳԻՐԸ.....	27
7. ՀՅՀԾ-Ի ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄԸ, ՄԵՏԱԴԵՏԱՐԿՈՒՄԸ (ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳԸ) ԵՎ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄԸ, ՎԵՐԱՀՄԱՆԸ ԵՎ ՎԵՐԱՆԱՅՈՒՄԸ ՕՇԻԲԱ! ԶԱԿԼԱԴԿԱ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ ԵԶՐԱՓԱԿՈՒՄ.....	27
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1. ՀՈՎՏԱՇԵՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՏԵՐԻ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ ԵՎ ԿԱՆԽԱՏԵՍՈՒՄ.....	28
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2. ՀՈՎՏԱՇԵՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՍԵՓԻԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՄԱՐՎՈՂ ԳՈՒՅՔԻ ՑԱՆԿ ԵՎ ՎԻՃԱԿԸ	31
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3. ՀՈՎՏԱՇԵՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՍՈՅԻԱԼ-ՏՏԵՍԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԵՆԹԱԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔՆԵՐԻ ԱՌԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՎԻՃԱԿԸ ՕՇԻԲԱ! ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4. ՀՈՎՏԱՇԵՆ ՀԱՄԱՅՆՔՈՒՄ ԳՈՐԾՈՂ ՈՉ ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ԵՆԹԱԿԱՅՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ	32
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 5. ՀՈՎՏԱՇԵՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՀՈՂԱՅԻՆ ՀԱՇՎԵԿՇԻՈԸ	32
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 6. ՀՈՎՏԱՇԵՆ ՀԱՄԱՅՆՔՈՒՄ ԱՌԿԱ ԱՆԱՍՆԱԳԼԽԱՔԱՆԱԿԻ ՏՎՅԱԼՆԵՐԸ	33

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 7. ՀՈՎՏԱՇԵՆ	ՀԱՄԱՅՆՔՈՒՄ ԱՌԿԱ՝ ՀԱՄԱՅՆՔԱԲՆԱԿՆԵՐԻ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀԱՆԴԻՍԱՑՈՂ ՏՐԱՆՊՈՐՏԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՆԿԱՐԱԳԻՐՆ ՈՒ ՔԱՆԱԿՆԵՐԸ.....	33
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 8. ՀՈՎՏԱՇԵՆ	ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ, ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԵՎ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՄԱՏՈՒՑՈՂ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ՕՇԻԿԱ! ԶԱԿ	
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 9. ՀՈՎՏԱՇԵՆ	ՀԱՄԱՅՆՔՈՒՄ ԱՌԿԱ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՇՐՋԱՆԱԿՆԵՐՈՒՄ ԻՐԱԿԱՆԱՑՎՈՂ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ԱՌԱՆՁԻՆՁԵՎԱԿԵՐՊՈՒՄՆԵՐԸ ՕՇԻԿԱ! ԶԱԿԼԱԴԿԱ ՆԵ ՕՊՐԵԴԵԼԵՆԱ.	
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 10. ՀՈՎՏԱՇԵՆ	ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՈԼՈՐՏԱՅԻՆ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ԱՌԱՆՁԻՆ ՁԵՎԱԿԵՐՊՈՒՄՆԵՐԸ ՕՇԻԿԱ! ԶԱԿԼԱԴԿԱ ՆԵ ՕՊՐԵԴԵԼԵՆԱ.	
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 11. ՀՈՎՏԱՇԵՆ	ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՀԶՀԾ-Ի ՈԼՈՐՏԱՅԻՆ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ ՕՇԻԿԱ! ԶԱԿԼԱԴԿԱ ՆԵ ՕՊՐԵԴԵԼԵՆԱ.	

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ Շիրակի մարզի Հովտաշեն համայնքի 2016-2020 թթ. գարզացման հնգամյա ծրագիրը (այսուհետ՝ ՀԶՀԾ) մշակելիս հաշվի է առնվել, որ համաձայն 2015 թվականի դեկտեմբերի 6-ին փոփոխված ՀՀ Սահմանադրության 181-րդ հոդվածի, ՏԻՄ-երը համայնքի պազանին և համայնքի դեկապարը, ընտրվում են իինգ տարի ժամկետով, և 210-րդ հոդվածի, «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքը պետք է համապատասխանեցվի Սահմանադրությանը և ուժի մեջ մտնի 2017 թվականի հունվարի 1-ից: Հաշվի առնելով այդ պահանջները՝ մշակվել է համայնքի գարզացման ոչ թե քառամյա, այլ հնգամյա ծրագիր: ՀԶՀԾ-ն

մշակվելէ՝ հիմքընդունելով

«Տեղականինքնակառավարմանմասին»ՀՀօրենքովսահմանված՝ տեղականինքնակառավարմանմարմիններիիրավասություններուղղորություններընթանցգործունեությանբնագավառներում (ոլորտներում), ՀԶՀԾ-ի մշակման և կառավարման վերաբերյալ համապատասխան հոդվածների դրույթները, ինչպես նաև՝ «Համայնքների ֆինանսախուների միավորում» հասարակական կազմակերպությանկողմից մշակված և ՀՀ տարածքային կառավարման և արտակարգ իրավիճակների նախարարության կողմից 2014 թվականին հավանության արժանացած «Համայնքի գարզացման քառամյա ծրագրի մշակման և կառավարման մերողաբանության» և նույն կազմակերպության կողմից 2016 թվականին մշակված «Քազմաբնակավայր համայնքում «Համայնքի գարզացման քառամյա ծրագրի մշակման և կառավարման մերողաբանության» կիրառման» ուղեցույցի¹ մերողաբանական առանձնահատկությունները և ծրագրային հիմքերը:

Ներկայացվող ՀԶՀԾ-ն առաջիկահինգտարիներիհամարհանդիսանալու է Հովտաշեն համայնքիգարզացմանհիմնականիմաստարդիքներիցմեկը: ՀԶՀԾ-ի բովանդակությունը պայմանավորված էՀԶՀԾ-ի մշակմանը մասնակից համայնքի բնակավայրերի աշխատանքային խմբերի (այսուհետ՝ ԲԱԽ-երի) կողմից կատարված աշխատանքով և առաջարկներով, համայնքի կազմում ընդգրկված բնակավայրերի ռեսուրսային (մարդկային, գույքային, ֆինանսատնտեսական, տեխնիկական և այլ) հնարավորություններով, համայնքային ծրագրերի իրականացման և ծառայությունների մատուցման համար անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցների և ենթակառուցվածքների առկայությամբ, ինչպես նաև այն իրողությամբ, որ համայնքը ձևավորվել է ՀՀ կառավարության կողմից համայնքների խոշորացման պետական փորձնական ծրագրի իրականացմամբ և գտնվում է ՀՀ կառավարության, միջազգային դրույ կազմակերպությունների ուշադրության կենտրոնում և այս առումով մեծացել են համայնքի գարզացմանը և առկա խնդիրների լուծմանը նրանց ներգրավելու հնարավորությունները: ՀԶՀԾ-ում հնարավորինս հաշվի են առնվել համայնքի կազմում ընդգրկված բոլոր բնակավայրերում հանրային ծառայությունների մատշելիության և հասանելիության, նոր ծառայությունների մատուցման և դրանցով պայմանավորված լրացուցիչ ծախսեր առաջանալու խնդիրները: ՀԶՀԾ-ն մշակելիս որպես կողմնորոշիչ են դիտարկվել համայնքի կազմում ընդգրկված բոլոր բնակավայրերի գարզացնելու անհրաժեշտությունը, համայնքի տարածքում տնտեսական գործունեության խրախուսման առկա հնարավորությունները, տնտեսության տարբեր ճյուղերի գարզացման (հատկապես՝

¹Ուղեցույցը մշակվել է ԳՄՀԾ-ի ֆինանսավորմամբ ՀՖՄ-ի կողմից իրականացվող ծրագրի շրջանակներում

զյուղատնտեսության, փոքր և միջին բիզնեսի, տուրիզմի և այլնի) հնարավորությունները, արդյունավետ կառավարման իրականացումը:ՀԶՀԾ-ն մշակվել է մասնակցայիննեղանակով՝ հաշվառնելովիամայնքիշահագրգիորովորկողմերիառաջարկությունները:

Հարցումներիմիջոցով վեր են հանվել համայնքիրնակիշներին հուզողիսնդիրները, դրանքնահատվելենբնակավայրայինժողովներիժամանակԲԱԽ-երիկողմից և դասակարգվելըստառաջնահերթության:Վերհանվածիմնախնդիրներիիմանվրա, ելնելով «Տեղականինքնակառավարմանմասին» ՀՀ օրենքիպահանջներից, համայնքի դեկավարը՝ համայնքի աշխատակազմինհամայնքիդեկավարինկիցզործողտարեկանըուղեիուՀԶՀԾ-իմշակմանխորհրդակցականմարմնի(ԽՍ) հետ միասին մշակեիամայնքի2016-2020թթ. ՀԶՀԾ-ն, որըննարկվել և հաստատվել է համայնքիավագանուկողմից և դրվել է գործողությանմեջ:

Համայնքի 2016-2020թթ. ՀԶՀԾ-ն ներկայացնում է Տաթև համայնքիտղալ-տնտեսականիրավիճակիհամալիրվերլուծության և առկահիմնախնդիրներիբացահայտման, ֆինանսական

տնտեսականոնեսուրսներիգնահատմանարդյունքումնպատակայինզարգացմանտեսանկյունից ձեռնարկվելիքքայլերիամբողություն,

որընախատեսում

է

ռազմավարականքարականությամբհամայնքիխնդիրներիարդյունավետլուծում

և

նպատակայինբյուջետավարմանզործընթացիիրականացում:ՀԶՀԾ-ն ներառում է նաևՏաթև համայնքիդեկավարին ավագանու անդամների նախընտրականծրագրերիբաղադրիչները: Այն Տաթևիամայնքիներդաշնակ

համաշափարգացման,Տաթևիբնակիչներիբարեկեցությանապահովմանհամարառաջիկահինգ տարիներինընդունվածքրագիր է, որըհանդիսանալուէ համայնքիամենօրյափաստաթությը:

ՀԶՀԾ-ն մշակելիս ուսումնասիրվել են նաև Հովտաշեն համայնքի և նրա կազմում ընդգրկված բնակավայրերի՝ նախկին համայնքների նախորդ քառամյա ժամանակաշրջանի զարգացման միտումները և դրանց շարունակականության հավանականությունը:

ՀԶՀԾ-ի և տարեկան բյուջեի կառավարման խորհրդակցական մարմինը, փաստաթուղթը մշակելիս, հատուկ ուշադրություն է դարձրել և ձգտել, որպեսզի այն հնարավորինս համահունչ լինի գործողության մեջ դրված ՀՀ ռազմավարական, մարզային և տարածաշրջանային զարգացման ծրագրերին՝ ակնկալելով ՀՀ պետական կառավարման մարմինների, քաղաքացիական հասարակության և մասնավոր հատվածի կազմակերպությունների հետ լիակատար փոխըմբռնում ՀԶՀԾ-ում ներկայացված խնդիրների առնչությամբ և արդյունավետ համագործակցություն դրանց լուծման գործում:

ՀԶՀԾ-ի 1-ին բաժնում ներկայացվում է համայնքի սոցիալ-տնտեսական ընդհանուր և ոլորտային փաստացի իրավիճակի և համայնքի կողմից մատուցվող ծառայությունների ընութագրումը և վերլուծությունը: Բաժնում ներառվել է նաև համայնքիՌՈՒԹՁՎ-վերլուծությունը՝ իմնվելովիամայնքիիրավիճակիվերլուծությանուզնահատմանարդյունքների վրաևձևակերպելովիամայնքիուժեղսթույլկողմերը, զարգացմաններինուարտաքին հիմնական հնարավորությունները, համայնքինսպատանացող հիմնական վտանգները:

ՀԶՀԾ-ի 2-րդ բաժնում սահմանվում են համայնքի երկարաժամկետ տեսլականը, թե ինչպիսին ենք ցանկանում տեսնել մեր համայնքը ապագայում, ռազմավարությունը և ՀԶՀԾ-ի հիմնական նպատակները:

ՀԶՀԾ-ի Յ-րդ բաժնում ներկայացվում են պետության և միջազգային դռնոր կազմակերպությունների հետ համայնքում գալիք հինգ տարիների ընթացքում նախատեսվող (շարունակվող) համազործակցության ուղղությունները:

ՀԶՀԾ-ի 4-րդ բաժնում ներկայացվում են համայնքի ֆինանսականվիճակիվերլուծությունը, գնահատումը և կանխատեսվող ըստ համայնքի բյուջեի եկամտային ուղղությունների (սեփական եկամուտներ, պաշտոնական տրանսֆերներ, փոխառու միջոցներ՝ դիտարկելով նախորդ երկու և գալիք հինգ տարիների եկամտային ցուցանիշները):

ՀԶՀԾ-ի 5-րդ բաժնում ներկայացված են համայնքի զարգացման ծրագրերը: Դրանք գնահատվել են ըստ սահմանված չափորոշիչների և սահմանվել են առաջնահերթություններ: Ամփոփ ձեռվ ներկայացվել են առաջնահերթ այն ծրագրերը, որոնք մոտավոր հաշվարկներով ակնկալվում են, որ հնարավոր կլինի իրականացնել կանխատեսվող ֆինանսական միջոցներով: Գալիք հինգ տարիների ընթացքում իրականացման ենթակա ծրագրերը ձեռակերպվել են օգտագործելով ծրագրերի կազմմանօրինակելիձևը, ինչպես նաև ներկայացնելով ծրագրերի ֆինանսավորման աղյուրները (համայնքի բյուջե, ՀՀ պետական բյուջե, դուռը կազմակերպություններ, այլ) և դրանց մոտավոր արժեքներն ըստ գալիք հինգտարիների:

ՀԶՀԾ-ի 6-րդ բաժնում ներկայացվում է համարվող շենքերի ու շինությունների, հողամասերի կառավարման (օտարման, վարձակալության տրամադրման) հնագամյա ծրագիրը:

ՀԶՀԾ-ի 7-րդ բաժնում ներկայացվում է ՀԶՀԾ-ի իրականացումը, մշտադիտարկումը (մոնիթորինգը) և գնահատումը, վերահսկումը և վերանայումը:

ՀԶՀԾ-ի եղրափակում բաժնում ներկայացվում են համառոտմոտեցումներ՝ ՀԶՀԾ-ի իրականացման, վերահսկման և գնահատման, ծրագրերի իրականացման արդյունքների ըննարկման, ՀԶՀԾ-ում փոփոխություններին (կամ) լրացումների կատարման գործընթացների վերաբերյալ:

ՀԶՀԾ-ի հավելվածներամբնում ներկայացվում է մանրամասն և լայնածավալ տեղեկատվություն տարբեր հարցերի վերաբերյալ, ինչպիսիք են համայնքի հիմնական ցուցանիշների գալիք հինգ տարիների կտրվածքով գնահատում և կանխատեսում, համայնքի ոլորտային ծրագրերի՝ ըստ ծրագրերի օրինակելի ձևի ձեռակերպումներ և այլն:

1. ՀԱՍՏԱՏԵՔԻՐԱՎԵՐԱԿԻԲՆՈՒԹԱԳՐՈՒՄ, ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆԵՎԳՆԱՀԱՏՈՒՄ

1.1 ԱՇԽԱՌԱԳՐԱԿԱՆ ԴԻՌՔԸ, ՊԱՏՍԱԿԱՆ ՀԱՄԱԴՐԱՎՈՒՄՆԱՐԿ

Գյուղ՝ Արթիկի տարածաշրջանում, Արթիկ քաղաքից 9կմ հյուսիս-արևմուտք: Մարզկենտրոնից գտնվում է 20կմ հեռավորության վրա: Նախկինում ունեցել է Ղութլիշլաղ, Ղութնխչլաղ, Ղութնիղշլաղ անվանումները: Հովտաշեն է վերանվանվել 1948 թ-ին: Նախկինում մտել է Երևանի նահանգի Ալեքսանդրապոլի գավառի մեջ:

Գյուղը տեղադրված է Շիրակափ դաշտում՝ Մանթաշ գետի աջ ափին՝ ծովի մակարդակից 1600մ բարձրության վրա: Կիման քարեխառն լեռնային է, ձմեռը տևական, ցուրտ, հաստատուն ձնածածկույթով: Լինում են ուժեղ քամիներ, հաճախակի են ձնաբքերը և սառնամանիքները: Ամառը տաք է, համեմատաբար խոնավ: Տարեկան տեղումների քանակը 500-600մմ: Բնական լանդշաֆտները սևահողային լեռնատափաստաններ են:

Գյուղում եղել են մասնակի ավերվածություններ 1988 թ-ի դեկտեմբերի 7-ի երկրաշարժից:

Գյուղը հիմնադրել են Կարսի մարզից գաղթած բնակիչները՝ 1830թ.-ին:

Հայաստանի Հանրապետության Շիրակի մարզի Հովտաշեն գյուղը գտնվում է մարզի հարավ-արևելյան մասում:

Գյուղը հիմնադրվել է 1730թվականին: Նախկինում այն կոչվել է Ղութնի Ղչլաղ: Գյուղում սկզբնական շրջանում բնակություն են հաստատել չորս տարբեր ընտանիք՝ Օհանը, Գալոն, Մելքոնը, Ղիլանը:

1985թվականին համայնքում կառուցվել է 1941-1945թթ. Մեծ Հայրենական պատերազմում գրիված հովտաշենցիների հուշարձան-կոթող, որի գմբեթը 1988թ. աղետալի երկրաշարժի հետևանքով վնասվել է:

Հովտաշեն համայնքը վարչական սահմանագծերով հարակից է Այգաբաց, Վարդաբար, Հոռոմ և Սարատակ համայնքներին:

Գյուղը հյուսիսից սահմանակից է Այգաբերդ գյուղական համայնքին, արևելքից Վարդաքար գյուղական համայնքին, հարավից՝ Յոռոմ գյուղական համայնքին, արևմուտքից և հյուսիսից՝ Սարատակ գյուղական համայնքին:

Համայնքի կենտրոնի հեռավորությունը մարզկենտրոնից 16կմ է, շրջկենտրոնից՝ 10կմ, ծովի մակերևույթից բարձրությունը՝ 1550մ է:

Համայնքի վարչական տարածքը՝ 388.9հա է, կարգավիճակը՝ լեռնային:

ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հովտաշեն համայնքի բնակչիները ավանդապաշտ և ավանդապահ են՝ միաժամանակ անտարբեր չլինելով նորի նկատմամբ։ Ավանդաբար պահպանվել են նվիրվածությունը և հարգանքը ընտանիքի նկատմամբ, հարգանքն աշխատանքի և աշխատող մարդու նկատմամբ։ Խոհանոցում պահպանվել են ավանդական ճաշատեսակներ, որոնցով շարունակում են պատվել և զարմացնել հյուրերին։ Հովտաշեն համայնքի բնակչությունը՝ 2016թ. հունվարի 1-իդրությամբկազմում՝ 299 մարդ (աղյուսակ 1):

Աղյուսակ 1.

Համայնքի կազմիմեջմտնողնակավայրերինակչությանուտնայինտնտեսություն ներիցուցանիշները

(01.01.2016թ. դրությամբ)

Հ/հ	Բնակավայրի անվանումը	Մշտական բնակչության թվաքանակը	Մշտական տնայինտնտեսություն ների թվաքանակը	Առկա տնայինտնտեսություն ների թվաքանակը
1.	Հովտաշեն	299 մարդ	96 տ/տ.	95 տ/տ.

Համայնքի առկա բնակչության թիվը կազմում է 289 մարդ, այդ թվում տղամարդիկ՝ 146 և կանայք՝ 143:

Ըստ բնակավայրեր իհամայնքի բնակչության տարիքային և սոցիալական կազմը ներկայացված է աղյուսակ 3 -ում:

**Աղյուսակ 3. Համայնքի առկաբնակչության տարիքային և սոցիալական կազմի ցուցանիշները
(01.01.2016 թ. դրությամբ)**

Հ/հ	Ցուցանիշները	Ընդամենք համայնք							
1.	Առկա բնակչության թիվը, այդթվում՝	299							
	Տղամարդիկ	146							
	Կանայք	143							
	0-4 տարեկան	23							
	5-6 տարեկան	12							
	7-10 տարեկան	8							
	11-14 տարեկան	15							
	15-17 տարեկան	3							
	18-22 տարեկան	8							
	23-45 տարեկան	86							
	46-62 տարեկան	123							
	63 և բարձր տարիքի	20							
2.	Կենսաթոշակառուներ, այդ թվում՝	38							
	Տարիքային և աշխատանքային	15							
3.	Փախստականներ	0							
4.	Միակողմանի ծնողազուրկ երեխաներ	0							
5.	Երկկողմանի ծնողազուրկ երեխաներ	0							
6.	Հայրենական մեծ պատերազմի մասնակիցներ	0							
7.	Արցախյան պատերազմի մասնակիցներ	1							
8.	Հաշմանդամներ, այդ թվում՝	16							
	Սանկուց հաշմանդամներ	1							
9.	Աշխատունակներ	181							
10.	Զբաղվածներ	181							
11.	Գործազուրկներ	23							
12.	Ըստանեկան նպաստների պետական համակարգում	13							

	գրանցված ընտանիքների թիվը								
14.	Արցախյան պատերազմում զոհվածների ընտանիքների թիվը	0							
15.	Բնակարանիկարիքավորընտ անիքներիթիվը, այդբուլս՝ Անօթևան ընտանիքներ	0					0	0	0
16.	Բնակարանայինպայմանների բարեկավմանկարիքունեցողըն տանիքներիթիվը	5							0
17.	Արտազնա աշխատանքի մեկնող ունեցող տնային տնտեսությունների թիվը	45							0
18.	Արտազնա (սեզոնային) աշխատանքի մեկնողների թիվը	60							0

1.2 ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՍԱԿՈՒԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԸ

Հովտաշեն համայնքում տեղական ինքնակառավարում նիրականացնում են ընտրությունների արդյունքում ձևավորված տեղական իշխանությունները՝ համայնք ղեկավարն ու մասնակի ներկայացուցչական մարմինն՝ ավագանինիր 5 անդամներով (ընտրված Հովտաշեն համայնքից): Հովտաշենի գյուղապետարանի աշխատակազմը բաղկացած է 4 աշխատակցից:

Գյուղապետարանն ունի վարչական շենք, որը գտնվում է Հովտաշեն համայնքի կենտրոնում: Շենքի ընդհանուր վիճակը բավարար է, աշխատակազմի համար պայմանները լավ են, կահավորանքի մի մասը նորացված է, միմասը դեռևս 1980-ական թվականների է: Համայնքապետարանը հագեցած չէ տեխնիկայով և բավարար չէ աշխատակազմի լիարժեք գործունեությունն ապահովելու համար: Գյուղապետարանի մի սենյակը վերանորոգվել է և կահավորվել մասամբ: Այն ծառայում է որպես քաղաքացիների սպասարկման գրասենյակ:

Համայնքի ղեկավարի վարձատրության շաբաթ, համայնքիաշխատակազմիաշխատակիցներիթվարանակը, հաստիքացուցակը և պաշտոնային դրույքաշխափերը հաստատվել են համայնքի ավագանու 2016 թվականի մարտի 14-իթիվ11-Առողմամբ(աղյուսակ4):

Աղյուսակ 4. Հովտաշեն համայնքի աշխատակազմը

Հ/հ	Պաշտոնի անվանումը (համայնքային ծառայության պաշտոնների մասով նաև ծածկագիրը)	Հաստիքների բանակը	Հաստիքային միավորը	Պաշտոնային դրույքափը (ՀՀ դրամ)
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՎ ՀԱՅԵՑՈՂԱԿԱՆ ՊԱՇՏՈՆՆԵՐ				
1.	Համայնքի ղեկավար	1	1	100000

ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ ՊԱՇՏՈՆՈՒՆԵՐ					
1	Աշխատակազմի քարտուղար (1.2-1)	1	1	1	79000
2	1-ին կարգի մասնագետ (1.3.2)	1	1	1	78000
ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՄԱՏՈՒՑՈՂ ԵՎ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ՍՊԱՍԱՐԿՈՒՄ					
ԲՐԱԿԱՆԱՑՆՈՂ ԱՆՁՆԱԿԱԶՄ					
1	Գրադարանավար	1	1	1	74000
	Հեղամենք		4		331000

Գծապատկերում ներկայացված է Հովտաշեն համայնքի աշխատակազմի կառավարման

Համայնքային ոչ առևտրային կազմակերպության (ՀՈԱԿ) աշխատակիցների թվաքանակը, հաստիքացուցակը և պաշտոնային դրույքաշափերը հաստատվել են համայնքի ավագանու 2016 թվականի դեկտեմբերի 5 -ի թիվ 7 որոշմամբ (այլուսակներ 5-10):

1.3 ՀԱՍՏԱՏՔԻ ՄԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՍՏՐՎՈՂ ԳՈՒՅՔԻ ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԸ

Համայնքի սեփականությունն է հանդիսանում համայնքի սեփականություն համարվող գույքը:

Համայնքի սոցիալ-տնտեսական յուրաքանչյուր ենթակառուցվածքի վիճակի զնահատումը կատարվել է օգտագործելով Ներդիր 1-ում բերված զնահատման չափանիշները (զնահատականները):

Ներդիր 1. Համայնքի սոցիալ-տնտեսական ենթակառուցվածքի վիճակի զնահատականներ

- ա) գերազանց, եթե ենթակառուցվածքը վերջերս է կառուցվել կամ վերանորոգվել, գործում է անխափան.
- բ) լավ, եթե ենթակառուցվածքն իր շահագործմանը խոչընդոտող լուրջ թերություններ չունի.
- շ) բավարար, եթե ենթակառուցվածքը դեռևս գործում է, բայց արդեն կապիտալ նորոգման կարիք ունի.
- դ) վատ, եթե ենթակառուցվածքը գործում է ամենացածր արտադրողականությամբ կամ բոլորովին չի գործում.
- ե) շատ վատ, եթե ենթակառուցվածքը քայլաված է, այն պետք է քանդել կամ փոխարինել ուրիշով:

Հավելված 2-ում բերված է 01.06.2016թ. դրությամբ համայնքի սեփականություն համարվող գույքի ցանկը և վիճակը՝ ըստ առանձին բնակավայրերի: Ի լրումն նշյալցանկի, բերված է նաև համայնքի կազմում ընդգրկված բնակավայրերում սոցիալ-տնտեսական հիմնական ենթակառուցվածքների առկայությունը և վիճակը:

Հավելված 3-ում ամփոփի ձևով ներկայացված է համայնքի կազմի մեջ մտնող բնակավայրերում սոցիալ-տնտեսական հիմնական ենթակառուցվածքների առկայությունը և ընդհանուր վիճակը:

1.4 ՀԱՍՏԱՏՎՈՒԹՈՒՄ ԳՈՐԾՈՂՈՉ ՀԱՍՏԱՏՎՈՒԹԻՒՆ ԵՆԹԱԿԱՅԱՅՆԻԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Հովտաշեն համայնքի վարչական տարածքում գործող ոչ համայնքային ենթակայության կազմակերպությունները ներկայացվածենիավելված 4-ում: Նշված կազմակերպությունների հետ ՏԻՄ-երի համագործակցությամբ արվում է ամենինարավորը տվյալուրտներում ծառայությունների արդիականացման և նարունավետության բարձրացման նպատակով:

1.5 ՔԱՂԱՔԱՇԽՆՈՒԹՅՈՒՆԻ ԵՎ ԿՈՄՈՒՆԱԼ ՏԻՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

Համայնքում աղբը տեղափոխվում և կուտակվում է ոչ կենտրոնացված աղքավայրերում, որտեղ պարբերաբար բկատարվում են բնահողով ծածկում ու սանիտարական այլ միջոցառումներ: Աղքահանումն իրականացվում է ոչ բավարար տեխնիկայի պայմաններում: Փողոցներում աղքամաններ տեղադրվել են քիչ չափով: Որտեղիցաղքահավաքմենքենանիավաքում:

Համայնքի տարածքում գիշերային (արտաքին) լուսավորության ցանցը ապահովում է համայնքի անհրաժեշտ գիշերային լուսավորության ծածկույթի 15 %-ը: Համայնքում լուսավորության ցանցը կառուցված է մասամբ: Համայնքի իլուսավորությունն առաջնային կարևորության հարցերից է և անհրաժեշտ է կտրուկ ընդլայնել լուսավորության ցանցը:

Աղյուսակ 11. Համայնքի բնակելի առանձնատների թիվը

Հ/հ	Համայնքի անվանումը	Բնակելի առանձնատների	
		թիվը	ընդհանուր մակերեսը
	Հովտաշեն	86	40.4

1.6 ՀՈՂՈԳՏԱԳՈՐԾՈՒՄ

Համայնքի վարչական տարածքը կազմում է 26359.78 հա, որից գյուղատնտեսական նշանակության հողերը կազմում են 21315.74 հա, բնակավայրերի հողերը՝ 567.92 հա, արտադրական նշանակության հողերը՝ 54.71 հա, էներգետիկայի, տրանսպորտի և կապի, կոմունալ ենթակայության հողերը՝ 66.7 հա, անտառային հողերը՝ 2924.87 հա, հատուկ պահպանության հողերը՝ 1330.26 հա, հատուկ նշանակության հողերը՝ 31.41 հա և ջրային հողերը՝ 68.17 հա:

1991

թվականին

հանրապետությունումիրականացվածհողիսեփականաշնորհմանժամանակ համայնքի բնակավայրերում սեփականաշնորհվածհողերիմեկհողաբաժնիչափն ըստ բնակավայրերի ներկայացված է աղյուսակ 12-ում:

Աղյուսակ 12. Համայնքի կազմի մեջ մտնող բնակավայրերում սեփականաշնորհված հողերի մեկ հողաբաժնի չափը

Հ/հ	Բնակավայրի անվանումը	Մեկ հողաբաժնի չափը	Այդ թվում՝		
			Վարելահող	պտղատու այգի	խոտհարք
1.	Հովտաշեն	1.6 հա	1.6 հա	-	-

Համայնքի հողային հաշվեկշիռն ըստ առանձին բնակավայրերի ներկայացված է հավելված 5-ում:

1.7 ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

Համայնքի սեփականաշնորհված և վարձակալությամբ տրված վարելահողերում ցանվում են հացահատիկային մշակույսեր՝ ցորեն, զարի և այլ կուլտուրաներ: Սակայն հողատարածքների ջրովի չլինելու պատճառով համայնքաբնակները մեծեկամուտներ չեն ստանում: Հողատեսքերի դիրքադրությունը միանգամայն բարենպաստ է հացահատիկային կուլտուրաների արտադրության համար:

Անասնապահության համար համայնքը չունի արոտատեղ: Հացահատիկային կուլտուրաների արտադրությունը հանդիսանում է Հովտաշեն համայնքի տնտեսական զարգացումներից մեկը:

Համայնքաբնակները գրանցվում են նաև անասնապահությամբ, սակայն խոշոր ֆերմերային տնտեսություն գրեթե չկա: Հիմնականում յուրաքանչյուր տնտեսություն իր արտադրանքը սպառում է իր տնտեսության ներսում:

Համայնքաբնակները իրենց տնամերձ հաղամասերում աճեցնում են բանջարաբուծանային կուլտուրաներ:

Հովտաշեն համայնքի ոռոգման ջուրը սպասարկվում է Վարդաքարի ջրամբարի կողմից: Էլեկտրականմիջներովթունելախորշիցմղելումիջոցով:

Սակայնայնքավականացնումէռողելմիայնբնակավայրիոռոգելխտարածքների 30%-ը: Սնացյալոռոգելխտարածքներումիմնականումբացակայումենխողվակաշաքերը:

Խոտումնույնազեսոռոգմանջուրըսպասարկվումէ «Որոտան» ՁՈՀ-իկողմիցինքնահոսխողվակալաշարով: Այնակիզբեառնում «Աղղիզյոլ»-ից: Տաթևամայնքիկազմիմեջմտնողքնակավայրերիցխոտըմիակնէ, որտեղոռոգվումենողգելխտարածքների 100%-ը: Սակայնբացակայումենու 3000 գմներքինխողվակաշար: Այստեղոյւրըօգտագործումենառուներիմիջոցով:

Տաթև,

Տանձտափեթաշունիքնակավայրերիոռոգմանջուրըինքնահոսեղանակովքերվածեսարերիցին իմնականումբավականացնումէուոգելխտարածքներին:

Հարժիսենալիձորքնակավայրերըունենողմանջուր:

Հավելված 6-ում ներկայացված է համայնքում առկաանասնագիխարանակիվերաբերյալտվյալներն ըստ համայնքի կազմի մեջ մտնող առանձին բնակավայրերի:

1.8 ԲՆՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՇՐՋԱԿԱ ԲՆԱԿԱՆ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՊԱՀԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Համայնքում

շրջակարինականմիջավայրիպահպանությանառումովառաջնայինխնդիրէհամայնքիսանմաքր ուր: Տաթևիկազմի մեջ մտնող ոչմիքնակավայրըունիկոյուղաջրիմաքրմանկայան՝ կոյուղուկուեկտոր: Համայնքը չունի կենտրոնացված աղբավայր:

Համայնքում բնության և շրջակա բնական միջավայրի պահպանության բնագավառում անհրաժեշտ է իրականացնել հետևյալ միջոցառումները

- ավելացնել գյուղի կանաչապատ տարածքները,
- բարեկարգել համայնքը
- կառուցել կենտրոնացված աղբավայր
- համայնքի փողոցներում իրականացնել ծառատունկ,
- ավելացնել համայնքի կանաչապատ և ծաղկապատ տարածքները,
- ներգրավել համայնքի բնակչությանը բնապահպանական խնդիրների լուծման գործնքացում՝ հասարակական կազմակերպությունների հետ համատեղ պարբերաբար անցկացվող սեմինարների, դասընթացների, տեսազնվագդների, ցուցանակների և հանրային իրազեկման այլ միջոցներով:

1.9 ՏՐԱՆՍՊՈՐՏ, ՃԱՆԱՊԱՐՀԱՑԻՒՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

Հովտաշեն համայնքն ունի 2 կմ երկարությամբ միջհամայնքային ճանապարհներ, 3 կմ երկարութմար փողոցներ մոտ: Ճանապարհների և փողոցների մեծ մասն անբարեկարգ է: Ճանապարհները իհմնականում գրունտային և խճապատ են, որոնք հաճախակի տեղացող հորդառատ անձրևների պատճառով ամբողջովին քայլավում են և որոշ տեղերում դառնում դժվար կամ գրեթե անանցանելի: Համայնքում տրանսպորտ չի գործում, սակայն եղած սեփական ավտոմեքենաների և տարսիների (մատչելի գներով) թիվը բավականացնում է մարդկանց բնականոն տեղաշարժին:

Համայնքաբնակների սեփականությունը հանդիսացող տրանսպորտային միջոցների նկարագիրն ու քանակները ներկայացված են հավելված7-ում:

1.10 ԱՌԵՎԱՌՈՒՄ ԵՎ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Հովտաշեն համայնքում առևտուրն իրականացվում է անհատ ձեռնարկատերերի կողմից: Համայնքում գործում է հանրային սննդի խանութ:

ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ

Հովտաշեն համայնքում գործում է հանրակրթական 1 հիմնական դպրոց:Դպրոցը զազաֆիկացված չէ: Համայնքի դպրոցում զեռուցումը կատարվում է հեղուկ վառելիքի միջոցով: Աղյուսակ 13-ում ներկայացված է վերը նշված ուսումնական հաստատություններում աշխատողների և ուսուցանվող երեխաների վերաբերյալ տեղեկատվություն:

Աղյուսակ 13. Տաք համայնքի հանրակրթական դպրոցների, նախադպրոցական ուսումնական հաստատությունների և երաժշտական դպրոցի վերաբերյալ ցուցանիշներն ըստ առանձին բնակավայրերի

Հ/հ	Ցուցանիշները	Հովտաշեն համայնք
1.	Դպրոցներում աշխատողների թիվը, որից	13
2.	Մանկավարժներ	11
3.	Աշակերտների թիվը	34
4.	ՆՈՒՀ-երում աշխատողների թիվը	-
5.	ՆՈՒՀ-եր հաճախող երեխաների թիվը	-
6.	Երաժշտական դպրոցում աշխատողների թիվը	-
7.	Երաժշտական դպրոց հաճախող երեխաների թիվը	-

1.11 ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԵՎ ՍՈՅԻՍԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Քանի որ համայնքի տարածքում չկան գործող մեծ գործարաններ կամ արտադրամասեր, ուստի բնակչության աշխատանքի տեղափորկելու և աշխատելու հույսը մնում է միայն՝ արտագնա աշխատանքի մեկնելը:

Գյուղապետարանը հնարավորությունների շրջանակներում օգնություն է ցուցերում սոցիալապես անապահով ընտանիքներին:

Աղյուսակ 14-ումներկայացված են համայնքում եղած աշխատունակ և գործազուրկ մարդկանց, նպաստառու ընտանիքների, հաշմանդամների և ծնողազուրկ ու հաշմանդամ երեխանների վերաբերյալ ցուցանիշներ:

Աղյուսակ 14. Տաքե համայնքի աշխատունակների և գործազուրկների, նպաստառու ընտանիքների, հաշմանդամների և ծնողազուրկ ու հաշմանդամ երեխանների վերաբերյալ ցուցանիշներն ըստ ընակավայրերի

Հ/հ	Ցուցանիշները	Հոփական շնորհածելու համար
1.	Միակողմանի ծնողազուրկ երեխաններ	-
2.	Երկկողմանի ծնողազուրկ երեխաններ	-
3.	Հաշմանդամներ, այդ թվում՝	15
4.	Մանկուց հաշմանդամներ	1
5.	Աշխատունակներ	181
6.	Չբարվածներ	181
7.	Գործազուրկներ	35
8.	Ընտանեկաննպաստների պետականիամա կարգումը գրանցված ընտանիքների թիվը	13

1.12 ԱՂԵՏՆԵՐԻ ՈՒՍԿԵՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ

Արտակարգիրավիճակների առաջացմանդեպում քաղաքացիական պաշտպանության կազմակերպումը, կառավարումը հանդիսանում է համայնքային իշխանության կողմից պարտադիր կատարվող գործառույթ:

Համայնքային իշխանության ներքակառուցվածքներին երգրավման զգուգահեռ, քաղաքանության շտաբի մեջներառված ծառայությունները ներկայացնում են համայնքային այլպատկան ելիության, մասնավորի հատվածի միջարք կազմակերպություններ (կապի, տրանսպորտի, բժշկական, սանիտարա-հիգիենիկ ծառայությունների և այլորոտներից), առանցորոնց անհնարիքադաշտական ու թափանցիկ գործունեության արդյունավետ տապահովումը:

Հովտաշեն համայնքի քաղաքանության շտարի պետն իշպատոնն է համարվում և համայնքապետը, որի անմիջական հանձնարարությամբ գործում են քաղաքանության շտարի առանձին ծառայությունները՝ ծառայությունների պետերի համակարգմամբ:

Արտակարգ իրավիճակներում փրկարարական աշխատանքների իրականացան գործում ընակչության էվակուացման համար մշակված է պլան, համապատասխան որի, ընակելի, հասարակական շենքերի, մյուս շենքերի ու շինությունների համար նախատեսված է հարմարավետ մոտեցումներով աշխատանքների տարման կոմունիկացիոն նսխեմաներ: Բնակավայրերում եղած թաքսոնցները հաշվառված են գյուղապետարանի կողմից:

Անհրաժեշտություն
համապատասխան:

կա

թաքստոցները ավելացնել բնակչության թվին

1.13 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԳՈՐԾԱՐԱՐ ՄԻՋԱՎԱՅՐԸ

Համայնքի

գործարար

միջավայրիձևավորումնապահովողինետազայումայդմիջավայրըզարգացնողկազմակերպություններիմասինտեղեկատվությունըներկայացված է ԱՌԵՎՏՈՒՄ ԵՎ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ բաժնում:

Համայնքի իրավիճակի բնութագրման և գնահատման ընդհանուր և ոլորտային հիմնական ցուցանիշները ներկայացված են հավելված 1-ում:

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՀԻՄԱՀԱՐՑԵՐԻ ՍԱՀՄԱՆՈՒՄ

Համայնք իրավիճակի վերլուծությա արդյունքում վեր են հանվել մի շարք հիմնահարցեր, որոնք ամփոփ կերպով ներկայացված են ստորև.

- ✓ Կանաչապատ և ծաղկապատ տարածքների ավելացում: Ոռոգման համակարգի անբավարար վիճակ (բոլոր բնակավայրերում)
- ✓ Համայնքի խնդիրների լուծման գործընթացում բնակչության ներգրավվածության ցածր մակարդակ
- ✓ Ալրահանության ոլորտում մատուցվող ծառայությունների ցածր մակարդակ
- ✓ Դպրոցական դաստիարակության ոլորտում ծառայությունների մատուցման համար անբավարար շենքային և գույքային պայմաններ
- ✓ Համայնքային փողոցների գիշերային լուսավորվածության ընդլայնման անհրաժեշտություն
- ✓ Համայնքում մատուցվող ծառայությունների ընթացիկ մակարդակի պահպանման և ընդլայնման անհրաժեշտություն
- ✓ Համայնքի երեխաների և երիտասարդների գիտելիքների (ժամանակակից տեխնոլոգիաներ) բարձրացման անհրաժեշտություն

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՈՒԺԵՂ ԿՈՂՄԵՐԸ

- ✓ Տարածաշրջանում հասարակական կազմակերպությունների լայն սպեկտրի առկայությունը :Լրատվամիջոցների առկայությունը
- ✓ Փոքր բիզնեսում բնակչության որոշակի ներգրավվածությունը

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԹՈՒՅԼ ԿՈՂՄԵՐԸ

- Համայնքի թույլ կողմերն են՝
- ✓ Գործազրկության բարձր մակարդակը և աշխատատեղերի պակասը
 - ✓ Համայնքի ենթակառուցվածքների(փողոցներ, ջրամատակարարման ցանցեր,) ոչ բարվոր վիճակը
 - ✓ Բնակարանի կարիք ունեցող երտասարդ ընտանիքների թիվը
 - ✓ Բիզնես ոլորտի համար ոչ բարենպաստ քաղաքականությունը

ՀԱՄԱՅՆՔԻ

ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ

ՀԻՄՆԱԿԱՆ

ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Համայնքի
զարգացման
նինարավորություններն
են՝

- ✓ Գյուղմթերքների վերամշակման փոքր արտադրությունների ընդլայնման հնարավորությունը
- ✓ Տեղացի և սփյուռքահայ ներդրողների համար փոքր և միջին բիզնեսը ընդլայնելու նպատակով հնարավորությունների ստեղծումը(հիմնական նպատակը համայնքաբնակների համար աշխատատեղերի ստեղծում)
- ✓ Անասնապահության և դաշտավարության զարգացումը

ՀԱՄԱՅՆՔԻՆ ՍՊԱՌՆԱՑՈՂ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՎՏԱՆԳՆԵՐԸ

Համայնքին սպառնացող հիմնական վտանգներն են՝

- ✓ Բնական տարերային աղետների հնարավոր պատճառած վնասները (երկրաշարժ, հեղեղումներ, կարկտահարություն, սողանքների առաջացում)
- ✓ Գործազրկության մակարդակի աճը
- ✓ Բնակչության վիճակի վատրարացումը
- ✓ Արտազարթը, հատկապես երիտասարդների շրջանում

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՄԻՏՈՒՄՆԵՐԸ

Հովտաշենի տարածքային և տնտեսական զարգացման գործում կարևոր է հաշվի առնել համայնքի բնակչության հեռանկարային աճը, որը կնում է համայնքի հեռանկարային տարածքային զարգացման հաշվարկված հնարավորություններից: Ըստ այդ հաշվարկների, համայնքի տարածքում կարող է բնակվել առավելագույնը 500 մարդ՝ չխախտելով տարածքի էկոլոգիական հավասարակշուրջունը, ընդ որում աճի տեմպերի համար ժամկետներ չեն կանխատեսվում, քանի որ այն կախված է հանրապետության ընդհանուր տնտեսական զարգացման տեմպից, քաղաքական իրավիճակից, բնակչությանը աշխատատեղերով ապահովելու մակարդակից:

Հովտաշեն համայնքում աշխատատեղերի մեծ քանակ կարելի է ակնկալել բնական ռեսուրսների, հիմնականում հումքային, սպասարկման ոլորտի, զյուղատնտեսության հնարավորությունները ռացիոնալ օգտագործելով: Զարգացման հիմնական ուղղությունների իրականացման գործընթացում խիստ կարևորվում է տեղական իշխանությունների, համայնքի բնակչության, քաղաքացիական հասարակության, լրատվամիջոցների և գործարարների համատեղ գործունեությունը, ինչպես նաև համագործակցությունը պետության և դոնոր կազմակերպությունների հետ:

2. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՏԵՍԼԱԿԱՆԻ, ՌԱԶՄԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՀԶՀ-Ի ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԻ ՍԱՀՄԱՆՈՒՄ

Համայնքի տեսլականն է՝

Հովտաշենը բնակչությանը որակյալ ծառայություններ մատուցող և սոցիալ-տնտեսական բնականոն զարգացում ապահովող համայնքը է որտեղ ստեղծված է ներդրումների համար մրցունակ միջավայր, իսկ բնակչության ապրում են բարեկեցիկ կյանքով:

Նշված տեսլականին հասնելու համար համայնքը որդեգրել է հետևյալ ռազմավարությունը՝

- ✓ Ապահովել համայնքի՝ համամասնական զարգացումը
- ✓ Տարեցտարի բարեկավել համայնքի ֆինանսական դրությունը՝ իրականացնելով համայնքի բյուջեի հարկային եկամուտների զանձման, ոչ հարկային եկամուտների, տեղական տուրքերի ու վճարների սահմանման և զանձման արդյունավետ քաղաքականություններ
- ✓ Ըստ ամենայնի խթանել ձեռներեցությունը՝ այն սերտորեն կապելով համայնքի տնտեսական զարգացման հետ
- ✓ Պահպանել համայնքի ճարտարապետության արդի ոճը, քացարել ինքնակամ շինարարությունը և ապօրինի հողագավրումները

- ✓ Խթանել համայնքային տարրեր շահագրգիռ կողմերի, դոնոր կազմակերպությունների, հասարակական և բարեգործական կազմակերպությունների, անհատների նախաձեռնությունները և նրանց ներգրավմամբ հետևողականորեն իրականացնել բարեփոխումներ՝ նպաստելով համայնքի սոցիալ-տնտեսական զարգացմանը
- ✓ Սերտորեն համագործակցել համայնքի բնակչության, քաղաքացիական հասարակության, լրատվամիջոցների և գործարարների հետ
- ✓ Նպաստել համայնքում աշխատատեղերի ընդյանմանը՝ ռացիոնալ օգտագործելով բնական ռեսուրսները, զարգացնելով առևտի և սպասարկման ոլորտն ու զյուղատնտեսությունը
- ✓ Բարձրացնել բնակչության կենսամակարդակը՝ ընդլայնելով մատուցվող հանրային ծառայությունների որակն ու շրջանակը

Համայնքի զարգացման 2016-2020թթ. հնգամյա ծրագրի հիմնական նպատակներն են՝

- ✓ Ունենալ բարեկարգ և լուսավոր ներհամայնքային ճանապարհներ և փողոցներ
- ✓ Բարձրացնել դպրոցական կրթության ոլորտում մատուցվող ծառայությունների որակը
- ✓ Ունենալ մաքուր շրջակա միջավայրով համայնք՝ շխախտելով բնության և շրջակա միջավայրի սանհտարահիգենիկ վիճակը, խուսափել հիվանդություններից և համաձարակներից
- ✓ Համայնքը դարձնել ավելի հետաքրքիր, հրապուրիչ և հարմարավետ :
- ✓ Ակտիվացնել համայնքի մշակութային կյանքը
- ✓ Համայնքի բնակիչներին ապահովել նրանց հանգստի կազմակերպման, շփումների ապահովման հաճելի պայմաններով
- ✓ Ունենալ բարեկարգ և մարմնամարզական գործիքներով հագեցած գործող սպորտային և նրակառուցվածքներ
- ✓ Ունենալ բարեկարգ այգիներ
- ✓ Ստեղծել համայնքում հանդիսություններ կազմակերպելու բավարար պայմաններ
- ✓ Արդյունավետ օգտագործել ոռոգման ջրի պաշարները
- ✓ Նպաստել զյուղատնտեսական աշխատանքների հեշտացմանը՝ ունենալով հարթեցված դանապարհներ
- ✓ Նպաստել կենդանիների մթերատվության բարձրացմանը

3. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ ԵՎ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒՄ, ԿԱՆԽԱՏԵՍՈՒՄ

Համայնքի բյուջեի մուտքերը, կարելի է ասել, ձևավորվում են բացառապես վարչական բյուջեի միջոցների հաշվին: Համայնքում զայր հինգ տարիներից միայն 2019թ. է նախատեսվում ոչ ֆինանսական ակտիվների իրացումից մուտքերի ստացում, այն էլ փոքր զումարի չափով: Վարչական բյուջեի եկամուտները ձևավորվում են սահմանափակ թվով եկամուտատեսակների հարկերի, տեղական տուրքերին զույգի վարձակալությունից եկամուտների հաշվին: Համայնքի բյուջեի կանխատեսվող եկամուտների մեծ մասը (2016թ.՝ 81.3%, 2017թ.՝ 74.1%, 2018թ.՝ 75.7%, 2019թ.՝ 74.4%, 2020թ.՝ 76.5%),) ձևավորվում են պետական բյուջեից համայնքներին տրամադրվող ֆինանսական համակարգերում անդուացիաների հաշվին (աղյուսակ 15):

Քանի որ համայնքի բյուջեի ֆոնդային մասում մուտքեր գրեթե չեն կանխատեսվում, ապա պլանավորվող հինգ տարիների կապիտալ ծախսերը մեծամասամբ կիրականացվեն համայնքի բյուջեի վարչական մասի պահուստային ֆոնդից ֆոնդային բյուջե կատարվող հատկացումների և տարեսկզբի ազատ մնացորդի հաշվին:

Աղյուսակ 15. Համայնքի 2014-2015թ. բյուջեների մուտքերի ցուցանիշները և 2016-2020թ. բյուջեների մուտքերի կանխատեսումը հազար դրամ

Հ/հ	Մուտքերի անվանումը	2014թ. փաստ.	2015թ. փաստ.	2016թ. նախ.	2017թ. կանխ.	2018թ. կանխ.	2019թ. կանխ.	2020թ. կանխ.
	ԲՅՈՒՋԵՏԱՅԻՆ ՍՈՒՏՔԵՐ՝ ԸՆԴԱՄԵՆԸ (I+II+III)*	5805.2	5972.3	5813.6	5895.8	5920.6	5926.0	5981.0
1.	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԵԿԱՍՈՒԵՆԵՐ՝ (1+2+3)*	2049.0	5641.3	5438.0	5520.2	5545.0	5545.0	5550.0
1.1	ՀԱՐԿԵՐ ԵՎ ՏՈՒՐՔԵՐ	1718.0	1810.3	1938.0	2020.2	2045.0	2045.0	2050.0
1.1.1	Գույքային հարկեր անշարժ գույքից	1218.0	1250.0	1250.0	1250.0	1250.0	1250.0	1250.0
	Գույքահարկ շենքերի և շինությունների համար	0	0	0	0	0	0	0
	Հողի հարկ	1218.0	1250.0	1250.0	1250.0	1250.0	1250.0	1250.0
1.1.2	Գույքային հարկեր այլ գույքից							
	Գույքահարկ յուժադրամիչոցների համար	500.0	560.3	688.0	770.2	795.0	795.0	800.0
1.1.3	Ապրանքների օգտագործման կամ գործունեության իրականացման բռնտվության վճարներ	0	0	0	0	0	0	0
	Տեղական տուրքեր							
1.1.4	Ապրանքների մատակարարումից և ծառայությունների մատուցումից այլ պարտադիր վճարներ							
	Պետական տուրքեր							
1.1.5	Այլ հարկային եկամուտներ							
	Այլ հարկերից և պարտադիր վճարներից կատարվող							

	մասհանումներ							
	Հողի հարկի և գույքահարկի զծով համայնքի բյուջե վճարումների բնագավառում բացահայտված հարկային օրենսդրության խախումների համար հարկատուելերից զանձվող տույժեր և տուղանքներ, որոնք չեն հաշվարկվում այդ հարկերի գումարների նկատմամբ							
2	ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ԴՐԱՄԱՇՆՈՐՀՆԵՐ	3500.0	3500.0	3500.0	3500.0	3500.0	3500.0	3500.0
2.1	Ըստացիկ արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ							
2.2	Կապիտալ արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ							
2.3	Ըստացիկ ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ							
ա)	Պետական բյուջեից ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքով տրամադրվող դուստրաներ	3500.0	3500.0	3500.0	3500.0	3500.0	3500.0	3500.0
բ)	Պետական բյուջեից տրամադրվող այլ դուստրաներ							
շ)	Պետական բյուջեից տրամադրվող նպատակային հատկացումներ (սուբվենցիաներ)							
դ)	ՀՀ այլ համայնքների բյուջեներից ընթացիկ ծախսերի ֆինանսավորման նպատակով ստացվող պաշտոնական դրամաշնորհներ							
2.4	Կապիտալ ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ							
ա)	Պետական բյուջեից կապիտալ ծախսերի ֆինանսավորման նպատակային հատկացումներ (սուբվենցիաներ)							
բ)	ՀՀ այլ համայնքներից կապիտալ ծախսերի ֆինանսավորման նպատակով ստացվող պաշտոնական դրամաշնորհներ							
3	ԱՅԼ ԵԿԱՍՏՈՒՏԵՐ*	0	0	0	0	0	0	0
3.1	Տոկոսներ							
3.2	Շահաբաժններ							
3.3	Գույքի վարձակալությունից եկամուտներ	331.0	331.0	331.0	331.0	331.0	331.0	331.0
	Համայնքի սեփականություն համարվող հողերի վարձակալության վարձավճարներ	331.0	331.0	331.0	331.0	331.0	331.0	331.0
	Համայնքի վարչական	0						

	տարածքում գտնվող պետական սեփականություն համարվող հողերի վարձակալության վարձավճարներ						
	Համայնքի վարչական տարածքում գտնվող պետության և համայնքի սեփականությանը պատկանող հողամասերի կառուցապատման իրավունքի դիմաց զանձվող վարձավճարներ						
	Այլ գույքի վարձակալությունից մուտքեր						
3.4	Համայնքի բյուջեի նկամուտներ ապրանքների մատակարարումից և ծառայությունների մատուցումից, այդ թվում						
	Պետության կողմից ՏԻՄ-երին պատվիրակված լիազորությունների իրականացման ծախսերի ֆինանսավորման համար պետական բյուջեից ստացվող միջոցներ						
3.5	Վարչական զանձումներ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	.0 0.0
	Տեղական վճարներ						
	Համայնքի վարչական տարածքում ինքնակամ կառուցված շենքերի, շինուրյունների օրինականացման համար վճարներ						
	Օրենքով սահմանված դեպքերում համայնքային հիմնարկների կողմից առանց տեղական տուրքի զանձման մատուցվող ծառայությունների կամ կառարվող գործորությունների դիմաց ստացվող (զանձվող) վճարներ						
3.6	Սուտքեր տույժերից, տուգանքներից						
	Վարչական իրավախախտումների համար ՏԻՄ-երի կողմից պատասխանատվության միջոցների կիրառումից նկամուտներ						
	Սուտքեր համայնքի բյուջեի նկամումաբ ստանձեած պայմանագրային պարտավորությունների չկատարման դիմաց զանձվող տույժերից						
3.7	Ըստագիկ ոչ պաշտոնական						

	Դրամաշնորհներ						
3.8	Կապիտալ ոչ պաշտոնական դրամաշնորհներ						
3.9	Այլ եկամուտներ*						
	Համայնքի գույքին պատճառած վնասների փոխհատուցումից մուտքեր						
	Վարչական բյուջեի պահուստային ֆոնդից ֆոնդային բյուջե կատարվող հատկացումներից մուտքեր	256.2	400.0	44.6	44.6	44.6	50.0 100.0
	Օրենքով և իրավական այլ ակտերով սահմանված՝ համայնքի բյուջեի մուտքազրման ենթակա այլ եկամուտներ						
II.	ՈՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐԻ ԻՐԱՑՈՒՄԻՑ ՍՈՒՏՔԵՐ (1+2+3+4)	0.0	0	0.0	0.0	0.0	0 0.0
1	Հիմնական միջոցների իրացումից մուտքեր	0.0	0	0.0	0.0	0.0	0.0
	Անշարժ գույքի իրացումից մուտքեր						
	Շարժական գույքի իրացումից մուտքեր						
	Այլ հիմնական միջոցների իրացումից մուտքեր						
2	Պաշարների իրացումից մուտքեր						
3	Բարձրարժեք ակտիվների իրացումից մուտքեր						
4	Չարտադրված ակտիվների իրացումից մուտքեր	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0 0.0
	Հողի իրացումից մուտքեր						
	Ոչ նորագույն չարտադրված ակտիվների իրացումից մուտքեր						
III.	ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԲՅՈՒՋԵՆԻ ՀԱՎԵԼՈՒՄՆԵՐ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՈՒՂՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԿԱՍ ՊԱԿԱՍՈՒՐԴԻ (ԴԵՖԻՑԻՏԻ) ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ԱՂՅՈՒՐՆԵՐԸ (Ա+Բ)	0	0	0	0	0	0 0
Ա	ՆԵՐՔԻՆ ԱՂՅՈՒՐՆԵՐ (1+2)	0	0	0	0	0	0 0
1	ՓՈԽԱՌՈՒ ՄԻՋԱՑՆԵՐ						
1.1	Արժեքորթեր						
	-բողարկումից և տեղաբաշխումից մուտքեր						
	-հիմնական գումարի մարում						
1.2	Վարկեր						
	-վարկերի ստացում						
	-ստացված վարկերի հիմնական գումարի մարում						
1.3	Փոխառվորյուններ						
	-բյուջեառաջին						

	փոխատվությունների ստացում						
	-ստացված փոխատվությունների գումարի մարում						
2	ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԵՎՆԵՐ	0	0	0	0	0	0
2.1	Բաժնետոմսեր և կապիտալում այլ մասնակցություն						
	-համայնքային սեփականության բաժնետոմսերի և կապիտալում համայնքի մասնակցության իրացումից մուտքեր						
	-իրավաբանական անձանց կանոնադրական կապիտալում պետական մասնակցության, պետական սեփականություն հանդիսացող անշարժ գույքի (բացառությամբ հոդերի), այդ թվում՝ անավարտ շինարարության օրիենտների մասնավորեցումից առաջացած միջոցներից համայնքի բյուջե մասհանումից մուտքեր						
	-բաժնետոմսեր և կապիտալում այլ մասնակցություն ձեռքբերում						
2.2	Փոխատվություններ						
	-նախկինում տրամադրված փոխատվությունների դիմաց ստացվող մարումներից մուտքեր						
	-փոխատվությունների տրամադրում						
2.3	Համայնքի բյուջեի միջոցների տարեսկզբի ազատ մնացորդը	256.2	400.0	44.6	44.6	44.6	50.0
2.4	Համայնքի բյուջեի ֆոնդային մասի ժամանակավոր ազատ միջոցների տրամադրում վարչական մաս						
2.5	Համայնքի բյուջեի ֆոնդային մասի ժամանակավոր ազատ միջոցներից վարչական մաս տրամադրված միջոցների վերադարձ ֆոնդային մաս						
2.6	Համայնքի բյուջեի հաշվում միջոցների մնացորդները հաշվետու ժամանակահատվածում						
	որից՝ ծախսերի ֆինանսավորմանը չուղղված համայնքի բյուջեի միջոցների տարեսկզբի ազատ մնացորդի գումարը						
F.	ԱՐՏԱԲՐՆ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐ						
1	ՓՈԽԱՌՈՒ ՄԻՋՈՑՆԵՐ						
1.1	Արժեթղթեր						
	-բողարկումից և տեղաբաշխումից մուտքեր						

	-հիմնական գումարի մարտմ						
1.2	Վարկեր						
	-վարկերի ստացում						
	-ստացված վարկերի հիմնական գումարի մարտմ						
1.3	Փոխատվություններ						
	-փոխատվությունների ստացում						
	-ստացված փոխատվությունների գումարի մարտմ						

*Վարչականբյուջեի պահուստային ֆոնդից ֆոնդային բյուջեի հատկացվող գումարը մարզի մարտմ է տեղափոխել որպես 2021 թ. բյուջեի տարեսկզբի ազատ մնացորդ:

Համայնքի բյուջեի 2020 թ. մուտքերի մի մասը՝ 53 720.0 հազար դրամը նախատեսվում է տեղափոխել որպես 2021 թ. բյուջեի տարեսկզբի ազատ մնացորդ:

4. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՈԼՈՐՏԱՅԻՆ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ՑԱՆԿԻ ԿԱԶՄՈՒՄ ԵՎ ԱՌԱՋՆԱՀԵՐԹՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՍԱՀՄԱՆՈՒՄ, ՖԻՆԱՆՍԱՊԵՍ ԱՊԱՀՈՎՎԱԾ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ՁԵՎԱԿԵՐՊՈՒՄ ԵՎ ԱՄՓՈՓՈՒՄ, ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀԱՅԹԱՅԹՄԱՆ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ

Ենելով կամայնքի իրավիճակի վերլուծության և գնահատման արդյունքներից, համայնքում ներկայում սարձանագրված հիմնային բյուջեի մասին՝ ՏԻՄ-ի կողմից ընդունված օրենքությունը նշում է առաջիկա ինքնարդի անվատակներից, համայնքում նաև առաջարկվել է նոր օշվել է առաջարկվող ծրագրերից անկախ անվատակներից, այսպիսակի ընդգրկելու համար նաև այնքան է առաջարկվում, որ այս առաջարկը կատարվի առաջանցիկ գարգացուք ապահովելու համար:

Ըստ բնակավայրերի ծրագրերի ցանկը սահմանելուց հետո դրանք գնահատվել են ըստ առաջնահերթության՝ հիմք ընդունելով հետեւյալ չափորոշիչները:

- ✓ Շահառուների թիվ
- ✓ Համայնքի կարողությունների հզորացում
- ✓ Իրատեսականություն
- ✓ Հրատապություն

Ըստ սահմանված չափորոշիչների ծրագրերը գնահատվել են առավելագույնը 10 բալանց սանդղակով: Գնահատականները ներկայացված են այսուակ 17-ում:

Համայնքում պարտադիր իրականացվող ծրագրերը (աշխատակազմի, մանկապարտեզի և երաժշտական դպրոցի պահպանման և այլն) նախկին տարիներին մշտապես իրականացվել

են և առաջիկայում ևս նույնությամբ իրականացվելու են: Դրանք համարվում են համայնքի ամենապաշտամահերթ ծրագրերը և ձևակերպվելու են համայնքի տարեկան բյուջեների շրջանակում համապատասխան ծախսային նախահաշիվներով: Այդ պատճառով ՀԶՀԾ-ում դրանց առանձին ձևակերպման անհրաժեշտությունը չկա:

Առկա

համագործակցությանշրջանակներումիրականացվողներներացքիմեջզտնվողծրագրերիձևակերպումներն՝ ըստ ոլորտային ծրագրի օրինակելի ձևի, ներկայացված են հավելված 9-ում:

Հստ բնակավայրերի առաջնահերթություն շահած ոլորտային ծրագրերիձևակերպումներն՝ ըստ ոլորտային ծրագրի օրինակելի ձևի, ներկայացված են հավելված 10-ում:

5. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՄԱՐՎՈՂ ԳՈՒՅՔԻ (ՇԵՆՔԵՐԻ, ՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ, ՀՈՂԱՄԱՍԵՐԻԵՎԱՅԼՈՒՄ) ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ (ՕՏԱՐՄԱՆ, ՎԱՐՉԱԿԱԼՈՒԹՅԱՆՏՐԱՄԱԴՐՄԱՆ) ՀՆԳԱՄԵՅԱ ԾՐԱԳԻՐԸ

Համայնքի սեփականություն համարվող գույքի (այդ թվում՝ հողերի) ուսումնասիրությունը ցույց է տալիս, որ 2016-2020 թթ. ընթացրում համայնքը չունի օտարման ենթակա որևէ շենք կամ շինություն: Առկա են միայն օտարման ենթակա հողամասեր, այն է՝ թիս քանակությամբ (աղյուսակ 23):

ԵԶՐԱՓԱԿՈՒՄ

ՀԶՀԾ-ն հանդիսանալու է համայնքի գալիք հինգ տարիների գործունեության ուղեցույցը: 2016-2020թթ. ընթացրում ՀԶՀԾ-ում ընդգրկված ծրագրերի իրականացմանն են ուղղված լինելու համայնքի ՏԻՄ-երի շանրերն ու աշխատանքը՝ մոբիլիզացնելով համայնքի ֆինանսական, մարդկային և նյութական ռեսուրսների ողջ պոտենցիալը: ՀԶՀԾ-ի իրագործումը հնարավորություն կտա քայլ առ քայլ մոտենալ հեռվում նշմարվող այն ցանկալի տեսլականին, որպիսին ցանկանում է տեսնել համայնքը նրա յուրաքանչյուր բնակիչ: ՀԶՀԾ-ում տեղ գտած դրույթները լինելու են այն ծրագրային հիմքը, որի վրա հենվելով կազմվելու է համայնքի յուրաքանչյուր տարվա բյուջեն:

Ծրագիրը հաջողությամբ իրագործելու համար ՏԻՄ-երը պետք է սերտորեն և արդյունավետ համագործակցեն պետական կառույցների, միջազգային դուռը կազմակերպությունների, տեղական ՀԿ-ների և այլ շահագրգիռ կողմերի և կառույցների հետ:

ՀԶՀԾ-ի իրականացման հսկողությունը և ներքին վերահսկողությունը կիրականացնեն համայնքի դեկավարը և համայնքի ավագանին: ՀԶՀԾ-իներքինվերահսկողությանարդյունքներըկներկայացվենհամայնքիավագանուն՝ իզիտություն:

Ցուրաքանչյուր հաջորդ տարի կկատարվի ՀԶՀԾ-ի իրականացման նախորդ տարվա արդյունքների ուսումնասիրություն, ամփոփում, ձեռքբերումների գնահատում և թերությունների բացահայտում: Նախորդ տարվա արդյունքների հիման վրա համապատասխան ուղղումներ և լրացումներ կկատարվեն մնացյալ տարիների ծրագրերում:

**ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1. ՀՈՎՏԱՇԵՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՆՔՆԵՐԻ
ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ ԵՎ ԿԱՆԽԱՏԵՍՈՒՄ**

Հ/հ	Ցուցանիշներ	Չափիմ խավոր	2014թ. փաստ.	2015թ. փաստ.	2016թ. կանխ.	2017թ. կանխ.	2018թ. կանխ.	2019թ. կանխ.	2020թ. կանխ.
1.	Համայնքի վարչականարածքը	հա	379.81	379.81	379.81	379.81	379.81	379.81	379.81
2.	Բնակչության թիվը	մարդ	298	299	299	309	309	309	315
3.	Բնակելի շենքերի ընդհանուր թիվը՝ ըստ կառավարման ձևերի (համայնք, համատիրություն, լիազորագրային, հավատարմազրային)	շենք	85	85	85	85	85	85	85
	Ըստհանուր մակերեսը՝ ըստ կառավարման ձևերի	հազ.քմ	1.2	1.2	1.2	1.2	1.2	1.2	1.2
	Բնակարանների թիվը՝ ըստ կառավարման ձևերի	բնակար.	85	85	85	85	85	85	85
	Անհատական բնակելի տների թիվը	տուն	85	85	85	85	85	85	85
	Անհատական բնակելի տների մակերեսը	հազ.քմ	120	120	120	120	120	120	120
4.	Վթարային շենքերի թիվը	շենք	0	0	0	0	0	0	0
5.	Վերելակային տնտեսություն		0	0	0	0	0	0	0
	Վերելակով շենքերի թիվը	շենք	0	0	0	0	0	0	0
	Վերելակների ընդհանուր թիվը	վերել.	0	0	0	0	0	0	0
	Գործող վերելակների թիվը	- // -	0	0	0	0	0	0	0
6.	Ավտոտնակների թիվը	հատ	33	33	33	33	33	33	33
7.	Համատիրությունների թիվը	հատ	0	0	0	0	0	0	0
8.	Տեղափոխվող աղբի քանակը	տոննա	7	7	7	8	8	9	10
	Այլ թվում՝ բնակչությունից								
	Աղբավայրի առկայությունը և զբաղեցրած տարածքը	հազ.քմ	0	0	0	0	0	0	0
9.	Սանիտարական մաքրման և աղբահանության մեքենայական պարկի մեքենա-մեխանիզմներ քանակը	միավոր	0	0	0	0	0	0	0
10.	Սանիտարական մաքրման տարածքը	հա	0	0	0	0	0	0	0
11.	Ուղղման ցանցի երկարությունը	կմ	5	5	5	5	5	5	5
12.	Ուղղելի տարածքի մակերեսը	հա	0	0	0	0	0	0	0
13.	Միջնակավայրային ճանապարհների	կմ	50	50	50	50	50	50	50

	Երկարությունը							
14.	Միջքնակավայրային փողոցների և ճանապարհների մակերեսը	0	0	0	0	0	0	0
15.	Ներքնակավայրային փողոցների և ճանապարհների երկարությունը	կմ	0	0	0	0	0	0
16.	Ներքնակավայրային փողոցների և ճանապարհների մակերեսը	հազ.քմ	0	0	0	0	0	0
17.	Առևտրի ծառայությունների օբյեկտների թիվը, այդ թվում՝	հատ	1	2	1	1	1	2
	առևտրի օբյեկտներ	հատ	1	2	1	1	1	2
	Ժ. 24-իցհետո աշխատող օբյեկտներ	հատ	0	0	0	0	0	0
	Բննգինիլցքավորման կետեր	հատ	0	0	0	0	0	0
	Գազիլցքավորման կետեր	հատ	0	0	0	0	0	0
20.	Բնակարանի կարիքավոր ընտանիք. թիվը	ընտ.	1	1	1	1	1	1
21.	Բնակարանային պայմանների բարելավման կարիքավոր ընտանիքներ	- // -	1	1	1	1	1	1
22.	Նախադպրոցական հիմնարկների թիվը	հատ	0	0	0	0	0	0
	Երեխաների թիվը	մարդ	0	0	0	0	0	0
	Խոմքերի թիվը	խոմք	0	0	0	0	0	0
23.	Հանրակրթական դպրոցների թիվը	հատ	1	1	1	1	1	1
	Աշակերտների թիվը	մարդ	25	27	34	36	38	45
24.	Երածական դպրոցների թիվը	հատ	0	0	0	0	0	0
	Սովորողների թիվը	մարդ	0	0	0	0	0	0
25.	Մարզադպրոցների թիվը	հատ	0	0	0	0	0	0
26.	Արտադպրոցական հիմնարկների թիվը	հատ	0	0	0	0	0	1
27.	Ակումբների թիվը	հատ	0	0	0	0	0	0
28.	Հիվանդանոցների թիվը	հատ	0	0	0	0	0	0
	Մահճակալների թիվը	հատ	0	0	0	0	0	0
29.	Պոլիկլինիկա- ամբողջառիաների թիվը	հատ	6	6	6	6	6	6
30.	Կենսաթոշակառուների թիվը	մարդ	38	36	39	39	41	43
31.	Հաշմանդամների թիվը	մարդ	12	14	13	13	13	14
32.	Արտագնա/սեզոնային/ աշխատանքի մեկնողների թիվը	մարդ	45	45	45	45	47	53

33.	Գործազրւրկների թիվը	մարդ	22	25	23	21	25	20	20
34.	Փախստականների թիվը	մարդ	0	0	0	0	0	22	0
35.	Ընտանեկան նպաստ ստացող ընտանիքների թիվը	ընտ.	11	11	12	13	13	13	13
36.	Բնակչության մեկ շնչին ընկնող բյուջետային եկամուտը	հազ.դրամ	17.1	19.0	21.0	21.0	25.0	25.0	27.0
37.	Բնակչության մեկ շնչին ընկնող բյուջետային ծախսը	հազ.դրամ	17.1	19.0	21.0	21.0	25.0	25.0	27.0
38.	Մեփական եկամուտների տեսակարար կշիռը համայնքի բյուջեի ընդհանուր եկամուտների մեջ	%	46.5	61.8	18.9	25.9	24.3	22.9	25.9
39.	Կապիտալ ծախսների տեսակարար կշիռը բյուջեի ընդհանուր ծախսների մեջ	%	23	49	17.3	29.3	32	34.6	40.7
40.	Համայնքի բյուջեի եկամուտների փաստացի կատարումը հաստատված պլանի նկատմամբ	%	100	100	90-100	90-100	90-100	90-100	90-100
41.	Համայնքի բյուջեի եկամուտների փաստացի կատարումը ճշտված պլանի նկատմամբ	%	100	100	90-100	90-100	90-100	90-100	90-100
42.	Համայնքի բյուջեի ծախսների փաստացի կատարումը հաստատված պլանի նկատմամբ	%	95	96	90-100	90-100	90-100	90-100	90-100
43.	Համայնքի բյուջեի ծախսների փաստացի կատարումը ճշտված պլանի նկատմամբ	%	96	96.5	90-100	90-100	90-100	90-100	90-100
44.	Համայնքի աշխատողների աշխատանքի վարձատրության ծախսների տեսակարար կշիռը բյուջեի ընդհանուր ծախսների մեջ	%	58	37.7	62.7	53.7	51.4	49.1	44.2

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2. ՀՈՎՏԱԾԵՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՄԵՓԱԿԱԾՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՄԱՐԾՈՂ ԳՈՒՅՔԻ ՑԱՆԿԸ
ՎԻՃԱԿ՝ ՀՍՏ ԱԹԱԶԲՆ ԲԱՍԿԱՅՐԵՐԻ

Հավելված 2.1. Շիտակար գուղի սցիալ-տնտեսական ենթակառուցվածքների վիճակի գնահատում

Հհ	Կառուց	Հասցե	Կառուցմանտ արեթիվ	Ծավալ	Ընդհանուրվիճակին ակիզմահատու կան	Նորոգմանվերականզման/ փոխարինմանվարիք	Այլնշումներ
1.	Գյուղապետարանի շենք (ներառյալ գրադարանի սենյակը)	Փ.1210	1973թ.	280 րմ	վաստ	անհրաժեշտէ կրամնելիկ հարդարում	Վերանորոգվելէ 2012 թ.
2.	Մշակույթի տան շենք	Փ.1210/1	1973թ.	140	շատ վաստ	անհրաժեշտէ վերանորոգել	
3.	Ներհասմայրային ձանապարհներ ոսկիորոշներ		1965թ.	1070գծի	վաստ	անհրաժեշտէ կապիտալ վերակառուցում	
4.	Լուսավորության ջանց	մայրուղի	2012թ.	140 գծի	լավ	անհրաժեշտությունկարուսա սունելիքնարկությունիւնը	

Հավելված 2.2. Հովտաշեն զուղի սցիալ-տնտեսական ենթակառուցվածքների վիճակի գնահատում

Հհ	Կառուց	Հասցե	Կառուցման տարեթիվ	Ծավալ	Ընդհանուրվիճակ ակիզմահատու կան	Նորոգման / վերականգնումն / փոխարինմանվարիք	Այլնշումներ
	Մշակույթի տան շենք (ներառյալ վայրաշաբաթ նոտավայրի սենյակ- ները, նիստաերի դահլիճը, սպորտադահլիճը, գրադա- րանի սենյակը,	Գ.Հովտաշեն, իուրոց, թիվ 10	1973թ.	280 րմ	վաստ	անհրաժեշտէ վերանորոգել	
	Ներհասմայրային ձանապարհներ ուղիորդներ	Գ.Հովտաշեն	990թ.	1070գծի	վաստ	անհրաժեշտէ կապիտալ վերակառուցում	
	Միջհամայնքային ձանապարհներ	Գ.Հովտաշեն	990թ.	1070	վաստ	անհրաժեշտէ կապիտալ վերակառուցում	

Հավելված 2.3. Խոտ զուղի սցիալ-տնտեսական ենթակառուցվածքների վիճակի գնահատում

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4. ՀՈՎՏԱԾԵՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԳՈՐԾՈՂ ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻ ԵՆԹԱԿԱՅՈՒԹՅԱՆ

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Հի Համայնքի անվանումը	Հսկրակրական դպրոցի		Առողջապահական հիմնարկի		Փուտային բաժնեհնությի անվանումը		Այլ եղանակը
	տեսակը	անվանումը	տեսակը	անվանումը	ամրությունը	ամրությունը	
1. Հովտաշեն	հիմնական հիմնարկան դպրոց		ամրությունը	-	Ամելա է		

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 5. ՀՈՎՏԱԾԵՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՀՈՂԱՅԻՆ ՀԱՇՎԵԿՑԻՈՆԸ

Համայնքի ենթակայության տրանսպորտի և կապի, կրոմոնալ եկամուտների հայտը (հայ)	Հողային		Հողաչոր		Հողաչոր		Այլ եղանակը
	0	0	0	0	0	0	
5. Ենթակայության տրանսպորտի և կապի, կրոմոնալ եկամուտների հայտը (հայ)	0	0	0	0	0	0	0
6. Անտառային հողեր (հայ)	0	0	0,	0	0	0	0
7. Հասուկ պահպանության հողեր (հայ)	0	0	0	0	0	0	0
8. Հասուկ նշանակության հողեր (հայ)	0	0	0	0	0	0	0
9. Զրային հողեր (հայ)	0	0	0	0	0	0	0

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 6. ՀՈՎՃԱՇԵՆ

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԱՐԿ
ՏԱՐԱԾՈՂ ՏՎԱԿԱՐԾՈՒՄ

(01.01.2016 թ. դրույթամբ)

Հհ	Ցուցանիշները	Ընդամենը համայնքում
1.	Խոշորեղերավորանաստների գլխաքանակ Բ. որից՝ Կովկը	415 214
2.	Խոզերի գլխաքանակը	18
3.	Ոչխարների և այծերի գլխաքանակը	456
4.	Ալպանակների և ջորիների գլխաքանակը	2
5.	Ջիերի գլխաքանակը	0
6.	Հավերի և այլ բջջունների գլխաքանակը	70
7.	Մերկարնուանիքների քանակը	13

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 7. ԱՄԵՐ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԱՐԿ՝ ՀԱՄԱՅՆՔՆԱԿՆԵՐԻ ՍԵՓԱԿԱՌԻԹՅՈՒՆԸ ՀԱՆԴԻՍԱՅՈՂ ՏՐԱՆՊՈՐՏԱՅՆ ՄԻՋՅԱՅՐ ՆԿԱՐԱԳՐԸ

Հհ	Ցուցանիշները	Ընդամենը համայնքում
1.	Մարդատար ավտոմեքենաներ	41
2.	Բեռնատար ավտոմեքենաներ	4
3.	Կովբայններ	1

4.	Վայրի տրակտորներ, որից	3
	Ծրբուսավոր	2
	Անվավայրի (Վիլյուեզիւ)	1
5.	Բնկապուսներ	2